

4/c Sigortalılarının Borçlanmasında Önemli Farklılıklar - 30 Ocak 2014

Sosyal güvenlik konusunda vatandaşlarımızı aydınlatmaya devam ediyoruz. Bu konuda özellikle Emekli Sandığı konusuna temas eden yazar azlığından dolayı bunlara görece biraz daha fazla zaman ayırmaya gayret ediyorum. “Hem Emekli Sandığı hem de SSK sürelerim var, benim için hangisinden olmamın daha iyi olacağına dair bir bilgi alamıyorum” diyenlerin konusuna değinmek istedim. - 01.02.2014

Evet bunun tek bir cevabı yok maalesef, genel olarak Emekli Sandığı’ndan emekli olmak daha doğrudur denilebilirse de kişinin SSK primlerinin dönemine ve matrah niteliğine ve de memuriyetteki ek göstergesine bağlı olarak bu cevap değişebiliyor.

Burada da sosyal güvelikte formüllerin kişiselliği ilkesi kendini gösteriyor.

Bu kararın verilmesine göre de borçlanma önem kazanabiliyor ve borçlanmanın da çok farklı nirengi noktaları karşımıza çıkıyor.

Bekleyebilir borçlanma

Emekliliğe tabi olmaksızın doktora öğrenimi veya tıpta uzmanlık için yurt içinde veya yurt dışında geçirdikleri normal doktora veya uzmanlık öğrenim süreleri,

Avukatlık stajını açıkta iken yapanların, normal staj süreleri,

Askerlik ve yedeksubayların askeri öğrencilik süreleri,

T.C. Emekli Sandığına yazılı olarak başvurdukları tarihteki öğrenim durumu itibariyle tabi oldukları personel kanunlarında yer alan hükümlere göre belirlenecek göreve giriş derece, kademe ve ek göstergeleri ile emekli keseneğine esas aylığın hesabına ait tüm unsurların toplamının, o tarihte yürürlükte olan katsayılarla çarpımı sonucu bulunacak

tutarlar esas alınarak, yine o tarihteki kesenek ve karşılık oranlarına göre hesap edilir.

Bekletilmemesi gereken borçlanma

Personel kanunlarına göre aylıksız izinli sayılanlardan aylıksız izinli olarak geçen sürelerle ilişkin kesenek ve karşılıklarını istekleri halinde her ay veya 102. maddede yazılı süreler içinde; başvurmaları ve başvuru tarihindeki katsayılar ve emekli keseneğine esas aylığın hesabına ait diğer unsurlar ile kesenek ve karşılık oranları esas alınmak suretiyle hesaplanacak kesenek ve karşılıklarını aynı süreler içinde defaten ödemeleri halinde aylıksız geçen izin süreleri emeklilik yönünden eski derecelerinde değerlendirilir.

Yani askerlik, avukatlık stajı, tıpta uzmanlık, doktora eğitimi gibi sürelerin Emekli sandığı iştirakçiliğinde borçlanma ile değerlendirilmesinde nisbi bir avantaj bulunuyor. Yani başvuru tarihinde değil de o göreve başlangıç derecesine göre hesaplama yapıldığında daha düşük bir borçlanma bedeli tahakkuk ediyor.

Oysa aylıksız izin borçlanmasında başvuruda bulunulan tarihteki derece ve kademe esas alındığından gösterge ve ekgösterge aylıklarıyla özel hizmet tazminatı yönünden bir artış meydana geliyor.

Aylıksız izin mevzuu

Özellikle kadın memurlar, doğumlardan sonra iki yıla kadar aylıksız izin alabiliyorlar, gene kadın olsun, erkek olsun en az 5 yıl hizmeti olanlar 1 yıla kadar aylıksız izin alabiliyorlar. Yurtdışına görevli gidenlerin memur eşleri de bu görevler süresince aylıksız izin alabiliyorlar.

Kadın ise 20 yıl erkek ise 25 yıl hizmeti olmadan memuriyetten ayrılanlar için Emekli Sandığı emekliliğini garantiye almak için varsa aylıksız izin sürelerini borçlanmalarında fayda bulunuyor. Önce Emekli Sandığı iştirakçisiyken sonradan SSK sigortalısı olmuş sigortalıların emekliliğinde doğan tereddütlerin de net bir hesaplama ile giderilmesi gerekiyor. Özellikle 2000 yılından sonra uzun süre çok yüksek ödenmiş SSK primleri yoksa emeklilik yönünden avantaj Emekli Sandığı'ndan olabiliyor. İşte bu aşamada borçlanmalar önem kazanıyor. Ama hangi borçlanmayı ne zaman yapmak doğru bunu da hesaplama görmek gerekiyor.

Örneğin üniversite mezunu Bay A. 8 aylık askerlik borçlanması yapmak istediğinde 9/1 derece üzerinden yapılacak hesaplamada;

Gösterge: $620 \times 0,076998 = 47,74$

Taban: $1,20527 \times 1000 = 1205,27$

Ö.H.T.: $9500 \times 0,076998 \times \%40 = 292,59$

E.S. Matrahı = 1545,60

1 aylık askerlik borçlanması tutarı = $1545,6 \times \%36 = 556,42$ TL olur.

Yine üniversite mezunu ve bu defa Bayan B. 15 yıllık 1600 ek göstergeli memur ve 3/2 derecede iken 12 aylık doğum süresini borçlandığında;

Gösterge: $1065 \times 0,076998 = 82$

Ek gösterge: $1600 \times 0,076998 = 123,20$

Kıdem: $300 \times 0,076998 = 23,10$

Taban: $1,20527 \times 1000 = 1205,27$

Ö.H.T.: $9500 \times 0,076998 \times \%40 = 292,59$

E.S. Matrahı = 1726,16

1 aylık aylıksız izin borçlanması tutarı = $1545,6 \times \%36 = 621,42$ TL olur.

Bayan B. aylıksız iznini iki yıl bekleyip 2/1 derecedeyken yaparsa bu defa ;

$1155 \times 0,076998 = 88,93$

$2200 \times 0,076998 = 169,40$

$340 \times 0,076998 = 26,18$

$1,20527 \times 1000 = 1205,27$

$9500 \times 0,076998 \times \%70 = 512,04$

E.S. Matrahı = 2001,82

1 aylık aylıksız izin borçlanması tutarı = $1545,6 \times \%36 = 720,66$ TL olur.

Yani askerlik, avukatlık stajı, tıpta uzmanlık, doktora eğitimi gibi sürelerin borçlanması için gerekme de aylıksız izin alınmış sürelerin borçlanılmasında fazla para ödememek

için gecikmemek gerekiyor.

Soru: 05.06.1961 doğumluyum. İlk defa SSK iŖe giriŖ tarihim 01.03.1978 olup 01.11.2004-28.10.2011 tarihleri arasında 2 bin 518 gün mecburi Tarım Baę-Kur sigortalılığım vardı. 01.11.2011 itibaren SSK'lı olarak alıŖmaktayım. Askerlięimi sigortalı olmadan önce 550 gün yaptım. Ayrıca 28.07.1983-14.06.1985 tarihleri arasında Suudi Arabistan'da 22 ay alıŖmıŖtım. Yurt dıŖı ve askerlik borçlanmasını yaparsam. SSK sigortalılığından ne zaman emekli olurum? C.TİMAğUR

Cevap: 01.11.2011 tarihinden sonraki SSK sigortalılığınızın en az bin 260 güne ulaŖması koŖuluyla askerlik ve yurtdıŖı alıŖma sürenizi borçlanıp 5 bin günü de doldurmanız halinde hemen emekli olabilirsiniz. Ŗayet 01.11.2011 tarihinden beri aralıksız alıŖıyorsanız 01.05.2015 tarihinde emekliliği hak edersiniz.

Kaynak: <http://www.alitezel.com/index.php?sid=yazi&id=6624>

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: etin Emeç Bulvari Hürriyet Cad. No: 2/12 ankaya ANKARA